

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Основ за доношење Закона о биоцидним производима је одредба члана 97. тачка 9. Устава Републике Србије према којој Република Србија уређује и обезбеђује систем заштите и унапређења животне средине.

Поред тога, уставни основ уређен је одредбом члана 99. став 1. тачка 7. Устава, сагласно коме Народна скупштина доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о биоцидним производима који је донет у мају 2009. године на потпуно нов начин уредио је стављање у промет и коришћење биоцидних производа на територији Републике Србије. У овом закону транспонована је већина услова из ЕУ Директиве 98/8/ЕЗ Европског парламента и Савета од 16. фебруара 1998. године о стављању биоцидних производа на тржиште.

У међувремену ова директива је стављена ван снаге и у ЕУ се од 1. септембра 2013. године примењује Уредба (ЕУ) 528/2012 Европског парламента и Савета од 22. маја 2012. године о чињењу доступним на тржишту и коришћењу биоцидних производа (у даљем тексту: Уредба о биоцидним производима). Доношење ове уредбе указује на неопходност хармонизације правила за чињење доступним на тржишту и коришћење биоцидних производа на ниову ЕУ, нарочито ради осигурања јединствених услова пословања у оквиру јединственог ЕУ тржишта.

У оквиру преговора о приступања ЕУ, на Билатералном састанку аналитичког прегледа законодавства, Република Србија је известила Европску комисију о статусу усклађености прописа којима се уређују биоцидни производи, као и о намери да у наредном периоду осигура даље усклађивање са захтевима Уредбе о биоцидним производима.

У Скрининг извештају за Поглавље 27, Део III. Процена степена усклађености и капацитета за имплементацију, Европска комисија је експлицитно навела да је неопходно да Република Србија настави процес усклађивања прописа којима се уређују биоцидни производи са Уредбом о биоцидним производима.

Уредба о биоцидним производима регулише унутрашње тржиште ЕУ, тако да потпуна хармонизација у земљи која има статус кандидата за приступање ЕУ није могућа. Из тог разлога, у оквиру твининг пројекта “Даљи развој управљања хемикалијама и биоцидним производима у Републици Србији” извршена је детаљна анализа, идентификовани су захтеви које је могуће преузети у наше законодавство и израђене се препоруке за усклађивање правног оквира за управљање биоцидним производима са захтевима Уредбе о биоцидним производима. Тако је новим Законом о биоцидним производима осигурана максимално могућа усаглашеност са Уредбом о биоцидним производима, док се истовремено уклањају непотребне препреке у трговини биоцидним производима и третираним производима.

Примена новог закона у периоду до пуноправног чланства осигураће адекватну припрему надлежног органа за управљање биоцидним производима за спровођење

Уредбе о биоцидним производима након приступања, као и индустрије за примену захтева и наставак пословања у складу са правилима јединственог ЕУ тржишта.

Основни циљ доношења и овог закона је унапређење система стављања на тржиште и коришћења биоцидних производа и третираних производа на територији Републике Србије. Њиме се и даље осигурава висок ниво заштите здравља људи, здравља животиња и животне средине као и побољшање трговине биоцидним производима са земљама ЕУ и другим земљама, осигуравајући конкурентност привреде, а подстичући развој безбеднијих алтернатива. Такође, унапређује се систем којим се обезбеђује да се на тржиште стављају биоцидни производи који су довољно ефикасни да униште непожељне организме и такви да немају штетне ефекте на здравље људи или животиња, или неприхватљиве ефекте на животну средину. То се постиже проценом активне супстанце и проценом биоцидног производа пре стављања на тржиште, као и одговарајућом класификацијом и обележавањем биоцидног производа, нарочито упозорењима о опасности, мерама предострожности, забранама или ограничењима и упутством за употребу.

Биоцидни производи су неопходни за контролу организама који су непожељни или имају штетан ефекат на људе, њихове активности, производе које користе или производе, на животиње или животну средину. Њихов значај свакодневно расте због њихове широке примене у свакодневном животу. Користе се, између осталог, за дезинфекцију површина, опреме, намештаја, воде и ваздуха у домаћинствима, у објектима јавног здравља и у другим јавним објектима, у индустријским објектима, у прехранбеној индустрији, на фармама. Осим тога, користе се и за одржавање личне хигијене и за дезинфекцију здраве коже људи, као и за одржавање хигијене животиња. Такође, биоцидни производи се користе за сузбијање инсеката и глодара, за заштиту готових производа док су у оригиналној амбалажи, за заштиту дрвета, коже, гуме, папира, текстила, за заштиту воде или других течности у расхладним и процесним системима.

Међутим, због својих својстава да униште, одврате, учине безопасним, спрече деловање или другачије контролишу штетне организме и са њима повезаних начина коришћења, биоцидни производи могу представљати ризик за људе, животиње и животну средину. Као резултат тога, ЕУ је успоставила строга правила и процедуре како би умањила ове ризике.

Основно начело Уредбе о биоцидним производима јесте да биоцидни производ мора бити одобрен пре него што се учини доступним на тржишту или користи. Њен основни циљ је да побољша конзистентност биоцидних производа доступних у ЕУ и да обезбеди висок ниво заштите здравља људи, здравља животиња и животне средине кроз двостепени процес одлучивања. Први корак обухвата процену и одобравање активне супстанце за коришћење у биоцидном производу одређене врсте. Други корак представља процену и одобравање биоцидног производа за предвиђени начин коришћења.

Поступак процене активне супстанце у сврху одобравања њеног коришћења у биоцидном производу спроводи се на нивоу ЕУ и укључује све државе чланице ЕУ, Европску агенцију за хемикалије и Европску комисију, која одлучује да ли ће одобрити употребу активне супстанце у биоцидном производу. Уредба о биоцидним производима уводи нове критеријуме за одобравање активне супстанце на основу њених опасних својстава. Одобрене активне супстанце уписују се у Листу одобрених активних супстанци Уније. Активне супстанце које су „повољнијег профила за здравље људи и животну средину“ и које могу садржати биоцидни производи који се

одобравају по поједностављеном поступку уписују се у Анекс I Уредбе о биоцидним производима.

Поступак процене биоцидног производа укључује процену опасности на основу података о испитивањима физичко-хемијских, токсиколошких и екотоксиколошких својстава активне супстанце и биоцидног производа, процену изложености људи, животиња и животне средине за све сценарије изложености, процену ефикасности и на крају процену ризика за све предвиђене начине коришћења. Ради илустрације комплексности поступака процене биоцидног производа важно је нагласити да је за процену целокупне документације предвиђен рок у трајању од годину дана. Уколико се проценом утврди да биоцидни производ представља прихватљив ризик на здравље људи, здравље животиња и животну средину, надлежни орган државе чланице, односно Европска комисија одобрава биоцидни производ за чињење доступним на тржишту и коришћење. На овај начин осигурава се да се на тржишту чине доступним само биоцидни производи који су довољно ефикасни и чије је коришћење безбедно.

Уредбу о биоцидним производима није било могуће у целости преузети имајући у виду да се њоме, између осталог, уређују поступци које централизовано спроводе Европска агенција за хемикалије, односно Европска комисија. Република Србија има статус кандидата за чланство у ЕУ и нема приступ бројним инструментима који државе чланице ЕУ користе и који олакшавају спровођење Уредбе о биоцидним производима (нпр. обавеза дељења података из испитивања и студија о биоцидним активним супстанцама и производима, решавање спорова у вези са дељењем података, приступ Регистру биоцидних производа).

Увођење на националном нивоу паралелног система овом централизованом систему био би веома скуп за домаћу привреду, а након приступања Републике Србије ЕУ не би био признат од стране ЕУ, те би домаћи произвођачи активних супстанци и биоцидних производа морали поново да спроведу ове поступке у складу са захтевима Уредбе о биоцидним производима, што би за њих представљало дупли трошак.

Тако, на пример, новим законом није преузет сам поступак процене активне супстанце, али јесте резултат тог поступка. Наиме, законом су преузете активне супстанце које су процењене и одобрене у ЕУ за употребу у биоцидним производима, чиме се обезбеђује да се на тржишту у Републици Србији нађу само они биоцидни производи који садрже дозвољене активне супстанце. С друге стране, активне супстанце које не могу да се користе у биоцидним производима у ЕУ, не могу да се користе ни у биоцидним производима који се чине доступним на тржишту у Републици Србији. На тај начин, иако новим законом није преузет поступак процене и одобравања активних супстанци, преузет је најважнији резултат тог поступка.

Поред тога, нови аспект који уводи Уредба о биоцидним производима је заједничка обавеза постојећих власника података и потенцијалних подносилаца захтева да деле одређене податке из тестова и студија о биоцидним активним супстанцама и производима који су достављени органима за сврху спровођења Уредбе. Систем размене података, као и систем плаћања за такву размену нису преузети новим законом јер Републици Србији нису доступне све информације и системи комуникације који постоје у државама чланицама ЕУ. Приступ овом инструменту којим се омогућавају знатне уштеде привредним субјектима, не само финансијске него и временске, имају само државе чланице ЕУ.

Осим тога, да би се олакшало спровођење поступака одобравања биоцидних производа у ЕУ, Европска агенција за хемикалије успоставила је и води централизовани Регистар биоцидних производа. Овај регистар представља систем за узајамну размену података и научне документације коју подносиоци захтева

достављају уз захтеве за одобрење биоцидних производа, као и за саопштавање одлука у вези са тим захтевима. Ова размена података врши се између надлежних органа земаља чланица ЕУ, Европске агенције за хемикалије и Европске комисије. Приступ овом регистру имају само државе чланице ЕУ. С тим у вези, ове одредбе Уредбе о биоцидним производима такође нису могле бити преузете новим законом. Међутим, Законом о хемикалијама из 2009. године успостављен је Интегрални регистар хемикалија чији је стаставни део Регистар биоцидних производа. Национални Регистар биоцидних производа води се као електронска база података о биоцидним производима за које је донет акт на основу ког се чине доступним на тржишту и користе. Подаци из овог регистра од изузетне су важности јер се користе не само у циљу спровођења надзора над стављањем на тржиште биоцидних производа, већ и у процесу преговора о приступању ЕУ и дефинисању прелазних аранжмана за пуну примену Уредбе о биоцидним производима након приступања.

Такође, новим законом није могао бити преузет ни систем накнада јер није у складу са домаћим системом којим се уређује наплата такси и накнада. Наиме, у ЕУ накнаде се користе искључиво у циљу покривања трошкова надлежног органа ради спровођења поступака прописаних Уредбом о биоцидним производима, између осталог за процену активне супстанце и процену биоцидног производа ради њиховог одобравања. За спровођење ових сложених поступака неопхода су уско специфична знања, односно високо специјализован кадар у различитим областима (регулаторна (еко)токсикологија, процена ризика, хемија, биологија, правне науке, социо-економске науке и сл.). Од ових свеобухватних испитивања и мултидисциплинарних стручних процена које се не могу сврстати у уобичајени административни поступак корист имају не само потрошачи, јер се стављањем на тржиште биоцидних производа који су безбедни за употребу штити здравље људи, здравље животиња и животна средина, већ и сама привреда којој накнада представља директан велики трошак али кроз безбеднији биоцидни производ обезбеђује бољи пласман на тржиште а тиме и веће приходе. Дакле, од наменски прикупљених накнада у ЕУ сви имају корист. Наш систем онемогућује увођење овакве врсте накнада, већ су то претежно таксе које представљају приход буџета (а не наменски прикупљена средства) и служе за покриће трошкова пружања административне услуге. Због овакве природе таксе, она се доживљава као намет а не као индиректна корист.

Рокови за спровођење одређених поступака прописаних овим законом утврђени су на основу рокова из Уредбе о биоцидним производима. При томе су се сагледавале објективне могућности, односно капацитети надлежног органа за управљање биоцидним производима, односно министарства надлежног за заштиту животне средине (у даљем тексту: Министарство), као и капацитети домаће индустрије. Тако одређени рокови утврђени законом нису у складу са законом којим се уређује општи управни поступак, што ће бити детаљније образложено у наставку.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Закон о биоцидним производима је још један од закона који је припремљен у поступку усклађивања домаће легислативе са прописима Европске Уније који ову област уређује кохерентно и целовито. Закон је конципиран тако да садржи 17 поглавља:

1. Основне одредбе (чл. 1-4.)

Овим одредбама дефинисан је предмет уређења Закона о биоцидним производима, као и основно начело на коме се заснива овај закон. Наиме, начело предострожности представља веома важан инструмент којим се обезбеђује висок ниво заштите здравља људи, здравља животиња и животне средине јер се тиме превентивно спречава да се на тржишту нађе биоцидни производ који има неприхватљиве ефекте, односно који није безбедан за коришћење. Осим тога, дефинисано је поље примене овог закона, односно разграничење са сродним областима, односно производима који су уређени другим посебним законима, тако што је регулисано на шта се овај закон не односи. Биоцидни производи се поред средстава за заштиту биља, границе и са лековима и медицинским средствима која се употребљавају у хуманој и ветеринарској медицини, адитивима за храну, козметичким производима и детергентима, који, поред основне намене могу имати и одређена биоцидна својства. У овом делу се такође налазе дефиниције појединих појмова који се употребљавају у овом закону.

2. Активне супстанце у биоцидном производу (чл. 5-7.)

Активна супстанца јесте супстанца или микроорганизам који делује на штетне организме. Овим одредбама се из Уредбе о биоцидним производима преузимају Листа одобрених активних супстанци Уније (Листа I) и Листа активних супстанци које могу садржати биоцидни производи који се одобравају по поједностављеном поступку (Листа Ia). Резултат уписа активне супстанце у те листе је да та активна супстанца може да се користи у биоцидном производу који се чини доступним на тржишту у ЕУ, а самим тим и у Републици Србији.

Овај закон не разматра поступак процене и одобравања активних супстаци ради њиховог уписа у Листу I и Листу Ia имајући у виду да се овај поступак спроводи централизовано на нивоу ЕУ, а не појединачно у државама чланицама, односно о одобравању одређене активне супстанце и њеном упису у наведене листе одлучују Европска комисија, Европска агенција за хемикалије и све земље чланице ЕУ. Поступак уписа активне супстанце у Листу I и Листу Ia је доста скуп и дуготрајан тако да понављање, односно паралелно спровођење овог поступка у Републици Србији није рационално. Уколико би овим законом ипак било уређена процена и одобравања активних супстанци на националном нивоу, тј. од стране Министарства, тај поступак не би био признат од стране Европске агенције за хемикалије, односно Европске комисије.

Поред тзв. позитивне листе активних супстанци овим законом уређује се и тзв. негативна листа. Активне супстанце за које је на нивоу ЕУ донета одлука о неодобравању јер су предвиђени начини коришћења, односно сценарији изложености који су процењени показали неприхватљиве ризике на здравље људи, здравље животиња или животну средину, као и активне супстанце за које није достављена комплетна документација ради спровођења поступка процене, уписују се у Листу II и не могу се користити у биоцидним производима који се чине доступним на тржишту у Републици Србији.

Осим наведених листи, Уредба о биоцидним производима предвиђа још један инструмент којим се, уважавајући дуготрајан поступак процене и одобравања активне супстанце с једне стране и потребе тржишта за биоцидним производима с друге стране, даје могућност да се у биоцидном производу користе активне супстанце чија процена у ЕУ још није завршена, односно активне супстанце које су у Програму преиспитивања (постојеће активне супстанце које су биле на тржишту у ЕУ пре ступања на снагу прописа ЕУ о биоцидним производима, односно пре 14. маја 2000. године). Закон такође предвиђа да се у биоцидном производу могу користити активне супстанце које су укључене у Програм преиспитивања у ЕУ. Те активне супстанце су

уписане у Програм за упис. Осим тога, овим законом преузете су и одредбе Уредбе о биоцидним производима којима се даје могућност да се у биоцидном производу користе и активне супстанце које нису биле обухваћене претходном Директивом али јесу Уредбом о биоцидним производима. Те активне налазе се у Листи за укључивање у Програм за упис.

Позитивна и негативна листа, Програм за упис и Листа за укључивање у Програм објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Листа I, поред других података, садржи и назнаку да ли је активна супстанца кандидат за замену. Наиме, Уредба о биоцидним производима уводи нове критеријуме за одобравање активне супстанце на основу њених опасних својстава. Активне супстанце које представљају највећи ризик се не одобравају. Међутим, ако је активна супстанца потребна из разлога очувања јавног здравља или јавног интереса када нису доступне алтернативне супстанце, Уредба предвиђа изузећа и тада активна супстанца постаје кандидат за замену. Кандидат за замену је активна супстанца која има тачно прописана опасна својства и испуњава утврђене услове. Овако означена активна супстанца указују да је неопходно да се она замени алтернативном активном супстанцом која представљају мањи ризик на здравље људи, здравље животиња и животну средину.

3. Поступци доношења аката на основу којих се биоцидни производи чине доступним на тржишту и користе (члан 8-36.)

У уводној одредби ове главе прописује се да се биоцидни производ чини доступним на тржишту и користи само ако произвођач, увозник, дистрибутер или корисник има: 1) одобрење за чињење доступним на тржишту и коришћење; 2) решење о упису у Листу биоцидних производа који се могу чинити доступним на тржишту и користити до доношења одобрења; 3) решење о признавању одобрења за чињење доступним на тржишту и коришћење донетог у складу са прописом ЕУ од стране надлежног органа земље чланице ЕУ или од стране Европске комисије.

1) Одобрење за чињење доступним на тржишту и коришћење биоцидног производа (члан 10-20.)

Основно начело Уредбе о биоцидним производима јесте да биоцидни производ мора бити одобрен пре него што се учини доступним на тржишту или користи. Основни акт на основу ког се биоцидни производи чине доступним на тржишту и користе јесте одобрење. Овим законом преузете су одредбе Уредбе о биоцидним производима којима се регулише документација која се прилаже уз захтев за доношење одобрења, као и поступак који спроводи Министарство приликом одлучивања о захтеву за доношење одобрења, односно о захтеву за спровођење поједностављеног поступка за доношење одобрења.

У члану 10. Закона дефинисано је ко може да поднесе захтев за доношење одобрења, који орган је надлежан, садржај документације која се подноси уз захтев (досије за биоцидни производ, сажетак карактеристика биоцидног производа), као и овлашћење за доношење подзаконског прописа којим се ближе уређује ова област.

У складу са Уредбом о биоцидним производима, у члану 11. Закона прописано је да се биоцидни производ чије су све активне супстанце уписане у Листу Ia и у складу са ограничењима активне супстанце наведеним у тој листи, који не садржи забрињавајуће супстанце нити наноматеријале, а који су довољно ефикасни и чије руковање и предвиђени начин коришћења не захтева личну заштитну опрему, одобрава у поједностављеном поступку, односно да се уз захтев за доношење одобрења за чињење доступним на тржишту и коришћење овог биоцидног производа

не доставља досије за биоцидни производ већ само сажетак карактеристика биоцидног производа, подаци о ефикасности биоцидног производа и други подаци којима се доказује да биоцидни производ испуњава прописане услове. Овим се подстиче чињење доступним на тржишту и коришћење биоцидних производа са повољнијим карактеристикама на здравље људи, здравље животиња и животну средину.

Да би се добили подаци за досије за биоцидни производ неопходно је извршити испитивања активне супстанце и биоцидног производа. Одредбама чл. 12-14. Закона прописано је да се приликом испитивања користе методе утврђене прописима којима се уређују хемикалије или друге научно одговарајуће, односно међународно признате методе. Наглашава се да се за добијање података о ефикасности биоцидног производа примењују смернице ЕУ за испитивање ефикасности или друге методе испитивања или релевантни подаци са терена. С обзиром да се у ЕУ посебна пажња посвећује добробити животиња, преузета је обавеза да се испитивања на животињама сведу на најмању меру односно да се могу вршити само ако неопходне податке није могуће добити на други начин.

Одредбом члана 15. Закона прописан је поступак који спроводи Министарство приликом одлучивања о захтеву за доношење одобрења, као и о захтеву за спровођење поједностављеног поступка за доношење тог одобрења. Први корак у овом поступку јесте формална процена поднете документације. Рокови који су прописани за допуну непотпуне документације разликују се од рокова утврђених законом којим се уређује општи управни поступак из разлога што се документација која се подноси у овом поступку добија након опсежних испитивања и садржана је у неколико хиљада страна (досије за биоцидни производ), те самим тим захтева дужи рок за процену формалне комплетности документације поднете уз захтев за доношење одобрења, али и дужи рок за поступање привредних субјеката односно достављање додатних информација. Поред тога, ова рокови у складу су са роковима прописаним за овај поступак у Уредби о биоцидним производима. Други корак јесте сама суштина овог поступка, односно процена биоцидног производа на основу података из досијеа тј. да ли тај биоцидни производ представља прихватљив ризик на здравље људи, здравље животиња и животну средину када се користи на предвиђени начин и да ли може да се одобри за чињење доступним на тржишту и безбедно користи. Због компликованог поступка процене Уредбом о биоцидним производима успоставља заједничка начела за процену биоцидног производа којих ће се придржавати сви надлежни органи приликом спровођење ове процедуре како би се обезбедио хармонизовани приступ приликом процене биоцидног производа. Ове смернице дате су у Анексу VI Уредбе о биоцидним производима и биће преузете подзаконским актом који доноси министар на основу овлашћења датог у овом члану.

Прописана је обавеза плаћања таксе за формалну процену документације и за процену биоцидног производа односно групе биоцидних производа.

Одредбом члана 16. Закона регулисана је суштина самог закона. Њом се јасно одређују услови који морају бити испуњени да би се биоцидни производ одобрио за чињење доступним на тржишту и коришћење. Неопходно је обезбедити да је биоцидни производ, када се правилно користи за предвиђену намену, довољно ефикасан и да нема неприхватљиве ефекте на здравље људи, здравље животиња или животну средину, односно да нема неприхватљиве ефекте на циљне организме, као што је резистенција, односно да код кичмењака не изазива непотребну патњу и бол. Уколико ови захтеви нису испуњени, биоцидни производ се не одобрава. Овим се штити здравље људи, здравље животиња и животна средина.

Поједини биоцидни производи из члана 16. Закона могу представљати одређени ризик ако их користи становништво. Стога је у члану 17. Закона прописано да ти биоцидни производи не могу да буду одобрени ради коришћења за општу употребу, односно када је то неопходно ове биоцидне производе могу да користе обучена лица тј. професионални или индустријски корисници.

Чланом 18. Закона прописан је изузетак у случају када је коришћење оваквог биоцидног производа оправдано јер би у супротном изазвало несразмерно већи негативан утицај на друштво у поређењу са ризицима који произилазе из његовог коришћења.

Да би се олакшало чињење доступним на тржишту и коришћење биоцидних производа који имају исте активне супстанце, сличан састав са одређеним одступањима, сличне начине коришћења и сличне нивое ризика или ефикасности, у члану 19. Закона омогућено је да се једним актом одобри чињење доступним на тржишту и коришћење овакве групе биоцидних производа.

Члан 20. Закона прописује садржај, као и рокове важења одобрења. Наиме, одобрење важи најдуже 10 година, осим када биоцидни производ садржи активну супстанцу која је кандидат за замену у ком случају рок важења одобрења, чак и у случају продужења важења одобрења, не прелази пет година. Краћим роком подстичу се произвођачи биоцидних производа да користе алтернативне супстанце уместо активних супстанци које су кандидати за замену.

2) Упис биоцидног производа у Листу биоцидних производа који се могу чинити доступним на тржишту и користити (чл. 21-24.)

С обзиром на компликован и захтеван поступак доношења одобрења, како у погледу финансијских, тако и људских капацитета (формирање досијеа за биоцидни производ) овим законом прописан је алтернативни поступак који је једноставнији и временски и финансијски најприхватљивији домаћим привредним субјектима с једне стране, а с друге стране обезбеђује да биоцидни производи који се чине доступним на тржишту и користе на територији Републике Србије буду довољно безбедни, али и ефикасни. Овим поступком уписује се биоцидни производ у Листу биоцидних производа који се могу чинити доступним на тржишту и користити до доношења одобрења за чињење доступним на тржишту и коришћење биоцидног производа (у даљем тексту: Привремена листа).

Да би се биоцидни производ уписао у Привремену листу неопходно је да активна супстанца у том биоцидном производу буде уписана у Листу I или у Листу Ia или у Програм за упис или у Листу за укључивање у Програм за упис, односно активна супстанца не сме да буде уписана у Листу II. Поред тога тај биоцидни производ није одобрен за чињење доступним на тржишту и коришћење у складу са прописом ЕУ. Ова одредба утврђује нова правила поступања у односу на правила која су прописана постојећим законом. Наиме, у постојећем закону била је дата могућност да се биоцидни производ упише у Привремену листу чак и ако је за њега донето одобрење за чињење доступним на тржишту и коришћење у складу са прописом ЕУ од стране надлежног органа државе чланице ЕУ. Међутим, током десет година примене постојећег закона ниједан привредни субјект није поднео захтев за признавање одобрења, већ су се одлучивали да, и у ситуацији када је за биоцидни производ који стављају на тржиште надлежни орган државе чланице ЕУ донео одобрење за стављање на тржиште и коришћење, подносе захтев за упис тог биоцидног производа у Привремену листу. Један од разлога за овакво поступање била је и разлика у износима такси које су утврђене за ова два поступка. Међутим, Привремена листа је инструмент који је уведен као прелазно решење од ранијих система који су уређивали стављање

биоцидних производа на тржиште Републике Србије ка систему управљања биоцидним производима у ЕУ. Највећи бенефит који се остварује од усклађивања прописа у овој области требало је управо да буде остварен кроз могућност да се што више биоцидних производа који су већ одобрени у ЕУ нађе на тржишту и користи у Републици Србији кроз поступак признавања одобрења. Уписивање биоцидних производа за које је донето одобрење у складу са прописом ЕУ од стране надлежног органа државе чланице ЕУ или од стране Европске комисије у Привремену листу представљало би дуплу процену биоцидног производа, што се овим законом избегава.

За разлику од поступка доношења одобрења, у овом поступку достављају се основне информације о биоцидном производу и о активној супстанци у том биоцидном производу, подаци о ефикасности биоцидног производа, предлог етикете и упутства за употребу, безбедносни лист за активне супстанце и све опасне супстанце садржане у биоцидном производу, као и безбедносни лист за биоцидни производ. С обзиром на обим и комплексност документације која се доставља у поступку доношења одобрења (досије за биоцидни производ), овим поступком се омогућавају знатне уштеде привредним субјектима, не само финансијске него и временске.

Рокови који су утврђени у овом поступку разликују се од рокова прописаних законом којим се уређује општи управни поступак из разлога што је документација која се доставља обимна, те самим тим захтева дужи рок за њену процену, а такође и сама њена допуна је компликованија него у уобичајеним управним поступцима, па је неопходно привредним субјектима дати дужи рок за поступање. Напомињемо да се овде не ради о достављању различитих потврда и уверења, већ о подацима добијеним на основу постојећих научних и техничких сазнања, као и испитивања која сама по себи захтевају време.

Прописана је обавеза плаћања таксе за процену документације ради доношења решења о упису биоцидног производа у Привремену листу.

3) Признавање одобрења за чињење доступним на тржишту и коришћење биоцидног производа донетог на основу прописа ЕУ од стране надлежног органа земље чланице ЕУ или од стране Европске комисије (чл. 25-28.)

Биоцидни производ који је на основу прописа ЕУ већ добио одобрење надлежног органа државе чланице ЕУ или одобрење Европске комисије не може се уписати у Привремену листу, већ се за његово чињење доступним на тржишту и коришћење на територији Републике Србије утврђује нови поступак – признавање тог одобрења. Чињеница да је за одређени биоцидни производ већ донето одобрење у ЕУ значи да је тај биоцидни производ процењен односно да су утврђени услови за његово безбедно чињење доступним на тржишту и коришћење.

Поступак признавања одобрења није обично преузимање акта који је донео надлежни орган државе чланице ЕУ односно Европска комисија. Наиме, у овом поступку Министарство процењује да ли су услови у којима се биоцидни производ чини доступним на тржишту и користи у држави чланици ЕУ која је донела одобрење, односно на нивоу ЕУ у складу са условима у којима би се тај производ чинио доступним на тржишту и користио у Републици Србији или их је потребно прилагодити. То значи да у акту о признавању одобрења надлежни орган утврђује услове за чињење доступним на тржишту и коришћење биоцидног производа на територији Републике Србије, а може и одбити да призна одобрење уколико сматра да је то потребно ради заштите: животне средине; јавне политике и јавне безбедности; здравља и живота људи, нарочито осетљивих група; животиња или биљака; националног блага од уметничке, историјске или археолошке вредности; ако циљни

организми нису присутни у штетним количинама или ако је активна супстанца кандидат за замену; као и ради добробити животиња.

Рокови који су дати у овом поступку разликују се од рокова прописаних законом којим се уређује општи управни поступак из разлога који је већ наведен у поступку уписа биоцидног производа у Привремену листу. Осим тога, у овом поступку предвиђа се да надлежни орган доноси решење о признавању одобрења у року од 120 дана од дана подношења потпуне документације. Овај рок је знатно дужи од рока прописаног законом којим се уређује општи управни поступак. Међутим, с обзиром на већ истакнуту чињеницу да Министарство врши процену достављених података и да се у овом случају не ради ни о поступку непосредног одлучивања у коме се решење доноси у року од 30 дана, али ни о поступку у коме је могуће проценити сву документацију и услове у којима се биоцидни производ може безбедно чинити доступним на тржишту и користити у Републици Србији и који се не може спровести у року од 60 дана, то је утврђени рок од 120 дана не само разуман и оптималан, већ је и у складу са роком који је предвиђен Уредбом о биоцидним производима.

Прописана је обавеза плаћања таксе за процену документације ради доношења решења о признавању одобрења.

4) Продужење, престанак важења и измена акта на основу ког се биоцидни производ чини доступним на тржишту и користи (чл. 29-34.)

Рокови важења одобрења односно решења о признавању одобрења могу се продужити. Захтев за продужење важења одобрења доставља се најкасније 550 дана пре истека рока његовог важења, а захтев за продужење важења решења о признавању одобрења подноси се најкасније 180 дана пре истека рока важења тог решења.

Носилац одобрења, носилац решења о упису биоцидног производа у Привремену листу и носилац решења о признавању одобрења дужни су да прате дејства и околности у вези са биоцидним производом које могу штетно деловати на здравље људи, здравље животиња и животну средину, као и да прате ефикасност биоцидног производа. У вези с тим дужни су да о новим сазнањима обавесте Министарство које на основу тих информација може донети решење којим мења услове за чињење доступним на тржишту и коришћење биоцидних производа односно може донети решење о престанку важења тих аката.

И овим решењима из Закона постиже се да лица која чине доступним на тржишту и користе биоцидни производ морају да прате ефекте и ефикасност биоцидног производа.

Рокови утврђени за поступак измене аката на основу којих се биоцидни производи чине доступним на тржишту и користе нису у складу са законом којим се уређује општи управни поступак, а разлози за то објашњени су у претходном тексту овог образложења.

Рокови утврђени у члану 34. Закона односе се на рок у коме се биоцидни производ може чинити доступним на тржишту и рок коришћења постојећих залиха у случају када Министарство донесе решење о престанку важења аката на основу којих се биоцидни производ чини доступним на тржишту и користи. Наиме, овим актима утврђују се рокови у складу са роковима прописаним у Уредби о биоцидним производима. Мора се посебно истаћи да ово нису рокови који се односе на управне поступке, већ се ради о мери којом се налаже да се у прописаним роковима, на тачно одређени начин поступи са биоцидним производом за који је укинута акт на основу ког се чини доступним на тржишту и користи, чиме се превасходно штити здравље људи, здравље животиња и животна средина. С друге стране овом мером даје се могућност и

привредним субјектима који чине биоцидни производ доступним на тржишту да благовремено одлуче о судбини ових производа.

И овде је прописана обавеза плаћања таксе за процену нових података, као и процену документацију за одобрење измене.

5) Привремена дозвола (чл. 35-36.)

Овим законом, као и у претходном, дат је посебан инструмент да у одређеним случајевима као што су непредвиђена појава штетних организама који не могу бити сузбијени другим средствима или биоцидним производом за који је донет акт на основу ког се биоцидни производ чини доступним на тржишту и користи, може се донети привремена дозвола за чињење доступним на тржишту или коришћење биоцидног производа. Имајући у виду да се ради о изузетној мери, дат је њен рок важења који је одређен према очекиваној могућности ефикасног сузбијања и санирања непредвиђене појаве. То значи да на основу ове дозволе биоцидни производ може да се користи најдуже 180 дана и да се овај рок не може више продужавати.

Привремена дозвола је важан инструмент којим се Република Србија штити од злоупотребе односно превелике употребе недовољно испитаних биоцидних производа, с једне стране, а с друге стране ипак се, у изузетним случајевима, када је процењено да се ради о непредвиђеној појави штетних организама омогућава контролисана употреба таквих биоцидних производа.

Прописана је обавеза плаћања таксе за процену података који се достављају у овом поступку.

4. Истраживање и развој (чл. 37-38.)

Имајући у виду да се биоцидни производи и активне супстанце који се користе за научно истраживање и развој, односно за производ и процес-оријентисано истраживање и развој користе у малим количинама и да су доступни ограниченом броју лица, као и да је циљ подстицање развоја безбеднијих алтернатива, ове одредбе прописују да се биоцидни производ за који није донет акт на основу ког се биоцидни производ чини доступним на тржишту и користи може чинити доступним на тржишту само ради коришћења у експерименту или испитивању на основу потврде. Сврха овог института је да се омогући увоз ових биоцидних производа, као и да надлежни орган има увид у коришћење биоцидних производа за које није спроведен стандардни поступак којим се дозвољава њихово чињење доступним на тржишту и коришћење.

Дозволу за експеримент или испитивање је потребно прибавити само ако при коришћењу биоцидног производа може доћи до његовог испуштања у животну средину.

За процену података који се достављају ради доношења дозволе за експеримент или испитивање такође је прописано плаћање таксе.

5. Класификација, паковање, обележавање, оглашавање и безбедносни лист биоцидног производа (члан 39.)

С обзиром да су у ширем смислу, одређени биоцидни производи хемикалије, на класификацију, обележавање, оглашавање као и на садржину и достављање безбедносног листа за биоцидне производе примењују се одредбе Закона о хемикалијама. Имајући у виду специфичности биоцидног производа, потребно је прописати додатне захтеве за паковање, обележавање и оглашавање биоцидног производа.

Правилна и потпуна процена опасности и класификација биоцидног производа је први и најважнији корак у примарном циљу заштите здравља људи, здравља

животиња и животне средине. Полазећи од овог корака, следећи нужни корак је правилно обележавање биоцидног производа. Наиме, етикета биоцидног производа служи за комуникацију са корисницима и потрошачима биоцидног производа јер се на њој налазе битне информације (нпр. о начину коришћења, о неприхватљивим ефектима биоцидног производа на животну средину итд.). То је нарочито важно с обзиром да биоцидне производе у највећој мери користи лаичко становништво које нема предзнања о својствима и ефектима таквих производа, па је потребно преко етикете и упутства за употребу биоцидног производа обавестити ове кориснике како да од биоцидног производа добију што бољи ефекат, а да том приликом смање или избегну потенцијалне ризике од њих.

6. Увоз биоцидних производа (члан 40.)

Ради контроле над чињењем доступним на тржишту биоцидних производа, потребно је прописати надзор над њиховим увозом. Надзор над увозом биоцидних производа врши царински орган. Царински орган неће дозволити увоз биоцидних производа за који није донето одобрење, решење о упису биоцидних производа у Привремену листу, решење о признавању одобрења, привремена дозвола, односно потврда. Царински орган је дужан да Министарству доставља извештаје о реализованом увозу за претходну календарску годину.

7. Безбедно коришћење биоцидних производа (члан 41.)

Овим одредбама уређено је да се биоцидни производ мора користи у складу са условима утврђеним у акту на основу ког се биоцидни производ чини доступним на тржишту и користи и прописаним захтевима за обележавање и паковање, водећи рачуна о рационалној примени комбинације физичких, биолошких, хемијских и других мера, као и да се његово коришћење сведе на најмању могућу меру.

8. Третирани производ (члан 42.)

Новина коју уводи Уредба о биоцидним производима и овај закон односи се на стављање на тржиште третираних производа (супстанца, смеша или производ који је третиран са једним или више биоцидних производа или их намерно садржи). Да би се заштитило здравље људи, здравље животиња и животна средина, производи се могу третирати биоцидним производом који садржи искључиво одобрене активне супстанце, односно активне супстанце које су уписане у Листу I или Листу Ia или активне супстанце које су уписане у Програм за упис или активне супстанце које су уписане у Листу за укључивање у Програм за упис. Обележавање третираног производа је од суштинског значаја јер тиме потрошач добија информацију на основу које може одлучити да ли ће користити тај производ или не. Осим тога, правилно обележавање третираног производа олакшава и инспекцијски надзор чији је циљ да утврди да ли коришћени биоцидни производ садржи дозвољене активне супстанце. Ово додатно уређивање је значајно за целокупан животни циклус третираног производа, с обзиром да се поред контроле излагања потрошача биоцидном производу у току периода употребе третираног производа, информацијама садржаним у додатном обележавању усмерава поступање са третираним производима када постану отпад.

9. Стручна помоћ Министарству (члан 43.)

С обзиром да се овим законом прописују поступци за чије спровођење су потребна научна и ускостручна мултидисциплинарна знања, овом одредбом даје се могућност Министарству да за најсложеније послове ангажује стручњаке из конкретних области.

10. Доступност података (чл. 44-49.)

Доступност података је регулисана овим законом да би се, са једне стране, задовољио интерес јавности да има приступ подацима од значаја за заштиту здравља људи, здравља животиња и животне средине и да би се, са друге стране, обезбедила заштита пословне тајне и интелектуалне својине, односно интереси привредних субјеката.

Прописано је који подаци су доступни јавности, а који се сматрају тајном. Остали подаци могу се означити као поверљиви, а Министарство ће одлучити о томе да ли ће они бити доступни јавности на основу прописа о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Овако утврђени принципи у складу су са релевантним одредбама Уредбе о биоцидним производима.

11. Евиденције (чл. 50-51.)

Ради лакшег надзора над чињењем доступним на тржишту и коришћењем биоцидног производа који због својих опасних својстава може угрозити здравље људи, здравље животиња и животну средину, прописана је обавеза вођења евиденције о стављању на тржиште биоцидног производа, као и евиденције о производном процесу која је релевантна за квалитет и безбедност биоцидног производа који се ставља на тржиште.

Прописани су рокови за чување ових евиденција.

12. Регистар биоцидних производа (члан 52.)

Овим одредбама је прописана обавеза Министарства да води Регистар биоцидних производа за које је донет акт на основу ког се биоцидни производ чини доступним на тржишту и користи, а поједине податке из регистра да објављује у службеном гласилу. Вођење Регистра биоцидних производа омогућава транспарентност донетих аката као и прецизну евиденцију о врстама биоцидних производа, њиховим својствима и лицима која их чине доступним на тржишту и користе. Постојање оваквог регистра олакшава надзор над чињењем доступним на тржишту и коришћењем биоцидних производа. Регистар биоцидних производа део је Интегралног регистра хемикалија који се води у складу са законом којим се уређују хемикалије.

Регистар биоцидних производа је инструмент од изузетне важности за процес приступања Републике Србије ЕУ јер се подаци из регистра користе у преговорима за приступање ЕУ и дефинисању прелазних аранжмана за пуну примену Уредбе о биоцидним производима након приступања.

13. Таксе (члан 53.)

У овом делу је прописано да Влада на предлог Министарства утврђује висину такси, обвезнике плаћања, као и начин плаћања такси утврђених на основу овог закона.

14. Надзор (чл. 54-60.)

Инспекцијски надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши министарство надлежно за заштиту животне средине преко инспектора за заштиту животне средине.

Ради свеобухватнијег надзора дато је овлашћење да инспекцијски надзор, поред инспектора за заштиту животне средине, врше и санитарни и ветеринарски инспектори, сваки у свом делокругу.

Законом су прописана права и дужности инспектора, као и овлашћења у вршењу инспекцијског надзора. Предвиђено је, између осталог, да инспектор може у случају предузимања изузетно хитних мера ради отклањања непосредне опасности по

здравље људи, донети и усмено решење и наредити његово извршење без одлагања. Правно лице, предузетник и физичко лице дужно је да инспектору у вршењу надзора стави на увид и располагање потребну документацију, евиденције и друге доказе и изјасни се о чињеницама које су од значаја за вршење надзора.

15. Казнене одредбе (чл. 61-65.)

У казним одредбама предвиђене су новчане казне у складу са законом којим се уређују привредни преступи односно прекршаји. Такође се предвиђају и друге мере као што је забрана обављања делатности односно дужности. Ово је предвиђено јер се неодговорним чињењем доступним на тржишту и коришћењем биоцидних производа може нанети велика штета здрављу људи, здрављу животиња и животној средини и имовини.

16. Прелазне и завршне одредбе (чл. 66-70.)

Прелазним одредбама успостављен је однос између овог закона и закона који престаје да важи у погледу њиховог дејства на поступке који су започети за време важења ранијег закона.

Такође, за биоцидни производ који се чини доступним на тржишту и користи, а за који према важећем закону није постојала обавеза добијања акта за стављање у промет, прописана је обавеза и одређен је рок за подношење захтева за доношење акта. Имајући у виду да се такав биоцидни производ налази на тржишту, а Министарство нема података о њему, рок од 60 дана одређен је како би се, с једне стране што пре осигурало безбедно чињење доступним на тржишту таквог биоцидног производа, а с друге стране омогућило подносиоцу захтева да припреми прописану документацију.

Осим тога, како законом који престаје да важи није био обухваћен третирани производ, а Уредбом о биоцидним производима уређује се обавеза обележавања таквог производа, овим законом дат је рок од 180 дана да се третирани производ прописано обележи.

Такође, утврђени су рокови за доношење подзаконских прописа. Завршне одредбе садрже информације о закону који се ставља ван снаге ступањем на снагу овог закона и о томе када овај закон ступа на снагу.

Одредба којом се омогућава да биоцидни производи за које је донето решење о упису у Привремену листу у складу са прописима који су били на снази до ступања на снагу овог закона могу остати на тржишту до доношења одобрења односно решења о признавању одобрења даје могућност носиоцима решења да одложе подношење захтева за спровођење ових дуготрајних и скупих поступака до уласка Републике Србије у Европску унију, јер ти акти не би били признати након приступања ЕУ, већ би привредни субјекти морали да те поступке понове у складу са Уредбом о биоцидним производима када Република Србија постане држава чланица. Поред тога, за те биоцидне производе Министарство је спровело поступак процене у складу са важећим законом и утврдило услове за њихово стављање на тржиште и безбедно коришћење. С друге стране прописивање ових одредби доприноси већој усаглашености домаћег прописа са Уредбом о биоцидним производима, а и припрема домаће привредне субјекте на обавезе које их чекају по приступању Републике Србије Европској унији.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства из буџета Републике Србије. Наиме, средства за рад надлежног органа обезбеђују су у буџету за редовно финансирање органа државне управе.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Закон о биоцидним производима још је један од закона који је припремљен у поступку усклађивања домаће легислативе са прописима Европске уније који ову област уређује кохерентно и целовито.

1. Одређивање проблема који закон треба да реши

С обзиром на значај и све већу употребу биоцидних производа, као и на чињеницу да биоцидни производи могу да представљају ризик на здравље људи, здравље животиња и животну средину, ЕУ је још 1998. године, доношењем новог прописа (Директива 98/8/ЕЗ која је почела да се примењују 2000. године, а коју је Република Србија преузела доношењем закона 2009. године), увела строжију контролу стављања на тржиште и коришћење биоцидних производа. Ова контрола спроводи се у два нивоа, прво кроз процену и одобравање активне супстанце, а резултат те процене је упис активне супстанце у ЕУ листе одобрених активних супстанци чије је коришћење у биоцидном производу дозвољено. Други ниво је процена биоцидног производа који садржи одобрену активну супстанцу и обухвата процену опасних својстава, процену изложености људи, животиња и животне средине за све предвиђене начине коришћења биоцидног производа, као и процену ефикасности на непожељне организме. Резултат такве процене је закључак да ли је ризик који биоцидни производ представља на здравље људи, здравље животиња и животну средину када се користи на предвиђени начин прихватљив. Уколико је ризик прихватљив, надлежни орган одобрава стављање на тржиште и коришћење биоцидног производа.

Како је у међувремену у ЕУ почео да се примењује нови пропис којим се утврђују директно примењива правила за чињење доступним на тржишту и коришћење биоцидних производа и обезбеђује истовремено и усаглашено спровођење правних захтева у ЕУ (Уредба о биоцидним производима), а којим је Директива 98/8/ЕЗ стављена ван снаге, било је неопходно приступити усклађивању наших прописа којима се уређују биоцидни производи са захтевима новог ЕУ прописа.

Из Уредбе о биоцидним производима нису могле бити преузете одредбе које се односе на поступак процене и одобравање активних супстанци с обзиром да се тај поступак спроводи централизовано на нивоу ЕУ, а не појединачно у државама чланицама, и укључује све државе чланице ЕУ, Европску агенцију за хемикалије и Европску комисију. Међутим, финални исход тог поступка, односно активне супстанце које су одобрене у ЕУ за употребу у биоцидном производу (Листа I и Листа Ia) преузете су овим законом. Ово је од суштинског значаја јер се тиме обезбеђује да се на тржишту у Републици Србији могу наћи само биоцидни производи који садрже дозвољене активне супстанце тј. само оне активне супстанце које се користе у биоцидним производима у ЕУ. С друге стране, активне супстанце које не могу да се користе у биоцидним производима у ЕУ, не могу да се користе ни у биоцидним производима који се чине доступним на тржишту у Републици Србији.

Такође, уређен је и поступак доношења аката на основу којих се биоцидни производ чини доступним на тржишту и користи, као и надлежни орган.

За разлику од режима слободног промета у ком се налази већина хемикалија, биоцидни производ је, због његових својстава да уништи, одврати, учини безбедним, спречи деловање или другачије контролише штетне организме, неопходно проценити ради утврђивања ризика који тај производ представља на здравље људи, здравље животиња и животну средину у оквиру поступка доношења акта на основу ког се он чини доступним на тржишту и користи, као претходни услов за његово чињење доступним на тржишту и коришћење. Уколико биоцидни производ представља прихватљив ризик на здравље људи, здравље животиња и животну средину, он се одобрава за чињење доступним на тржишту и коришћење. Тако се биоцидни производ може учинити доступним на тржишту на основу одобрења за чињење доступним на тржишту и коришћење, решења о упису у Привремену листу и решења о признавању одобрења. При том, сам акт не представља баријеру у трговини већ нужан услов за заштиту здравља људи, здравља животиња и животне средине од биоцидних производа који представљају неприхватљив ризик и нису довољно ефикасни.

Поред редовних поступака који се спроводе ради чињења доступним на тржишту и коришћења биоцидног производа, овим законом уређују се и посебне ситуације када се биоцидни производ који није прошао редовну процедуру ипак може наћи на тржишту односно користити у Републици Србији. У ове ситуације спада случај непредвиђене појаве штетних организама који не могу бити сузбијени другим средствима или биоцидним производима за који је већ донет акт у редовном поступку, када се доноси привремена дозвола, али и ситуација када се такви биоцидни производи могу користити у посебно контролисаним условима (у експерименту или испитивању за сврхе научног истраживања и развоја или производ и процес-оријентисаног истраживања и развоја) када се доноси потврда за њихово чињење доступним на тржишту, односно дозвола за експеримент или испитивање.

Како би успостављени систем правилно функционисао, неопходно је било уредити и надзор над његовом применом као и казнене одредбе за случај кршења ових одредби.

Новим Законом о биоцидним производима не мења се суштина важећег закона, већ се уводе нова правила за чињење доступним на тржишту и коришћење биоцидних производа и третираних производа.

Уредба о биоцидним производима уређује свако снабдевање биоцидним производом ради дистрибуције или коришћења у оквиру пословне делатности, те су законом поред произвођача и увозника биоцидног производа дефинисани нови носиоци обавеза и то дистрибутер или корисник биоцидног производа. На овај начин осигураће се да сви у ланцу снабдевања биоцидних производа имају обавезу да своје пословање ускладе са прописима којима се уређују биоцидни производи и да се на тржишту Републике Србије чине доступним и користе биоцидни производи који немају неприхватљиве ефекте на здравље људи, здравље животиња и животну средину.

Закон предвиђа да се у биоцидном производу користе и активне супстанце које нису биле обухваћене Директивом 98/8/ЕС са којом је важећи закон усклађен. На овај начин омогућиће се чињење доступним на тржишту и коришћење биоцидних производа који садрже активне супстанце које се користе у биоцидним производима који се чине доступним на тржишту ЕУ.

Једна од суштински важних новина коју уводи нови закон јесте увођење правила да за биоцидни производ за који је у ЕУ донето одобрење у складу са прописом ЕУ од стране надлежног органа државе чланице ЕУ или од стране Европске комисије не може да се поднесе захтев за чињење доступним на тржишту и коришћење

према националном прелазном поступку (упис биоцидног производа у Привремену листу), већ се мора покренути поступак признавања тог одобрења. Наиме, у постојећем закону била је дата могућност да се биоцидни производ упише у Привремену листу и ако је за њега донето одобрење за стављање на тржиште и коришћење у складу са прописом ЕУ од стране надлежног органа државе чланице ЕУ. Међутим, током десет година примене постојећег закона ниједан привредни субјект није поднео захтев за признавање одобрења, већ су се одлучивали да, и у ситуацији када је за биоцидни производ који стављају на тржиште надлежни орган државе чланице ЕУ донео одобрење за стављање на тржиште и коришћење, подносе захтев за упис тог биоцидног производа у Привремену листу. Међутим, Привремена листа је инструмент који је уведен као прелазно решење од ранијих система који су уређивали стављање биоцидних производа на тржиште Републике Себије ка систему ЕУ који уређује управљање биоцидним производима. Највећи бенефит који се остварује од усклађивања прописа у овој области требало је управо да буде остварен кроз могућност да се што више биоцидних производа који су већ одобрени у ЕУ у складу са прописом ЕУ нађе на тржишту и користи у Републици Србији кроз поступак признавања одобрења. Уписивање биоцидног производа за који је донето одобрење у складу са прописом ЕУ у Привремену листу значило би дуплу процену, што се новим законом избегава.

Друга битна новина коју уводи закон јесте могућност да се једним актом одобри чињење доступним на тржишту и коришћење групе биоцидних производа (биоцидних производа који испуњавају прописане услове, нпр. имају исте активне супстанце, сличан састав итд.), чиме се постиже већа ефикасност административног процеса и смањује оптерећење привреде.

Новина је и то што се законом уређује стављање на тржиште производа који су третиран бицидним производом или их намерно садрже. Ова област није уређена важећим Законом. Ово додатно уређивање је значајно за целокупан животни циклус третираног производа, с обзиром да се поред контроле излагања потрошача биоцидном производу у току периода употребе третираних производа, информацијама садржаним у додатном обележавању усмерава поступање са третираним производима када постану отпад.

Новим законом нису обухваћене оне одредбе Уредбе о биоцидним производима које се односе на унапређење функционисања унутрашњег тржишта ЕУ. Ово из разлога што је Уредба о биоцидним производима заменила ранију Директиву која је дозвољавала разлике у поступањима појединих држава чланица ЕУ. Тако, из Уредбе о биоцидним производима, поред одредби које се односе на поступак процене и одобравање активних супстанци (Поглавље 2 и 3) нису могле преузете ни одредбе које се односе на централизоване поступке и процедуре које се спроводе на нивоу ЕУ и то: одобрење биоцидног производа на нивоу Уније (Поглавље 8), упоредо међусобно признавање биоцидног производа (члан 34), упоредна процена ризика биоцидних производа (члан 23) и други поступци чије је спровођење условљено чланством у ЕУ.

2. Циљ који се постиже доношењем овог закона

Овај закон доноси се ради усклађивања постојећих прописа у области управљања биоцидним производима са одговарајућом регулативом Европске уније која је од доношења претходног закона промењена.

Основни циљ доношења и овог закона је унапређење система чињења доступним на тржишту и коришћења биоцидних производа на територији Републике Србије. Њиме се и даље осигурава висок ниво заштите здравља људи, здравља животиња и животне средине, као и побољшање трговине биоцидним производима са земљама Европске уније и другим земљама, осигуравајући конкурентност привреде, а подстичући развој безбеднијих алтернатива. Такође, унапређује се систем којим се обезбеђује да се на тржиште стављају биоцидни производи који су довољно ефикасни да униште непожељне организме и такви да немају штетне ефекте на здравље људи или животиња, или неприхватљиве ефекте на животну средину. Поред тога, уређивањем стављања на тржиште третираних производа уклањају се непотребне препреке у трговини третираним производима. Осим тога, прописивањем обавезе обележавања биоцидних производа и третираних производа подиже се свест и информисаност потрошача чиме се утиче на правилно и безбедно коришћење биоцидног производа и третираног производа, а самим тим и на смањење ризика на здравље људи и животиња и очување животне средине.

Крајњи циљ доношења закона треба да буде боља контрола чињења доступним на тржишту и коришћења биоцидних производа и третираних производа, а самим тим и боља заштита здравља људи, здравља животиња и животне средине.

Биоцидни производи су хемикалије које су намењене за уништавање и контролу непожељних организама. Ову своју функцију остварују захваљујући својствима на основу којих се и разликују од осталих хемикалија. Из истих разлога ти производи представљају ризик на здравље људи, здравље животиња и животну средину и за разлику од режима слободног промета у ком се налази већина хемикалија, биоцидни производ је неопходно проценити у оквиру поступака доношења аката на основу којих се он чини доступним на тржишту и користи, као претходни услов за његово чињење доступним на тржишту и коришћење. Уколико предвиђени начин коришћења биоцидног производа представља прихватљив ризик на здравље људи, здравље животиња и животну средину, надлежни орган одобрава његово чињење доступним на тржишту и коришћење. При том, сам акт на основу ког се биоцидни производ чини доступним на тржишту и користи не представља баријеру у трговини већ нужан услов за заштиту здравља људи, здравља животиња и животне средине од биоцидних производа који представљају неприхватљив ризик и нису довољно ефикасни. На овај начин осигурава се да се на тржиште Републике Србије стављају само биоцидни производи чија је употреба безбедна.

Од почетка обавезне примене постојећег Закона о биоцидним производима поднето је око 3.500 захтева за стварање на тржиште биоцидних производа у складу са националним прелазним поступком и донето око 2.600 решења о упису биоцидног производа у Привремену листу. Дакле, уређивањем ове области на начин да се кроз поступак процене биоцидних производа и доношења аката на основу којих се ти производи чине доступним на тржишту и користе постиже се да се на тржиште Републике Србије стављају само биоцидни производи који су безбедни за употребу, односно чије коришћење представља прихватљив ризик на здравље људи, здравље животиња и животну средину.

3. Да ли су разматране друге могућности за решење проблема?

Друге могућности за решење проблема нису разматране с обзиром да је и до сада ова област била уређена законом. Поред тога, уређивање система управљања биоцидним производима подразумева прописивање јасних и транспарентних правила и

процедура које морају бити усаглашене са захтевима релевантних прописа ЕУ, као и прописивање права и обавеза привредних субјеката који чине доступним на тржишту и користе биоцидне производе, изрицање казних и других врста мера у поступку надзора, те законско уређивање ове материје представља једини могући избор. Такође, доношење овог закона се налаже кроз многа стратешка документа Владе, као и извештаје које је припремила Европска комисија у процесу приступања Републике Србије ЕУ (скрининг извештај за Поглавље 27, Део III. Процена степена усклађености и капацитета за имплементацију).

4. Зашто је доношење закона најбоље решење проблема?

Предложене одредбе се односе на материју која се најефикасније и најтранспарентније регулише законом, тако да је процењено да се на овај начин јасно и недвосмислено ствара одговарајући правни оквир за уређивање ове области, а стварају се услови и за неопходно усклађивање са одговарајућом ЕУ регулативом. Наиме, доношењем Закона о биоцидним производима даје се правни основ за унапређење систематске контроле чињења доступним на тржишту и коришћења биоцидних производа и то не само кроз поступак доношења аката на основу којих се они чине доступним на тржишту и користе, већ и кроз инспекцијски надзор. Ово је врло важно с обзиром да неадекватно чињење доступним на тржишту и коришћење биоцидних производа може изазвати штетне ефекте на здравље људи и здравље животиња, а такође може имати неприхватљиве ефекте на животну средину.

5. На кога ће и како утицати решења предложена у закону?

Током десет година примене Закона о биоцидним производима у Привремену листу је уписано око 2.600 биоцидних производа које ставља на тржиште 519 привредних субјекта, од чега је 258 домаћих произвођача биоцидних производа, 265 увозника који увозе биоцидне производе из земаља ЕУ, а 35 привредних субјеката увози биоцидне производе из земаља ван ЕУ (Босна и Херцеговина, Македонија, Албанија, Турска, Руска Федерација, Индија, САД, Кина, Велика Британија итд). Овај закон не утиче на права и обавезе привредних субјеката који стављају на тржиште биоцидне производе који се већ уписани у Привремену листу у складу са прописима који су били на снази до ступања на снагу овог закона.

Овим законом се не уводе нове обавезе ни за надлежни орган ни за произвођаче и увознике биоцидног производа, већ се поједине постојеће обавезе уређују на другачији начин односно прецизирају.

Међутим, имајући у виду да Уредба о биоцидним производима уређује свако снабдевање биоцидним производом ради дистрибуције или коришћења у оквиру пословне делатности, овим законом су поред произвођача и увозника биоцидног производа дефинисани нови носиоци обавеза и то дистрибутер и корисник биоцидног производа. На овај начин осигурава се да сви у ланцу снабдевања биоцидних производа имају обавезу да своје пословање ускладе са прописима којима се уређују биоцидни производи, односно да се на тржишту Републике Србије не чине доступним и не користе биоцидни производи који представљају неприхватљив ризик и нису довољно ефикасни. Дакле, предложена законска решења утицаће на дистрибутера и корисника који чине доступним на тржишту и користе биоцидни производ који ће имати обавезу да за биоцидни производ прибаве акт на основу ког се он чини

доступним на тржишту и користи, као и да тај производ класификују, упакују, обележе и да за њега израде безбедносни лист у складу са одредбама овог закона.

Значајна промена коју ће овај закон донети је та што убудуће увозник биоцидног производа за који је донето одобрење за чињење доступним на тржишту и коришћење у складу са прописом ЕУ од стране надлежног органа државе чланице или Европске комисије неће моћи да за њега поднесе захтев за упис у Привремену листу, већ ће морати да спроведе поступак признавања тог одобрења. Имајући у виду да већина привредних субјеката који производе и чине доступним биоцидне производе на тржишту Европске уније има своје ћерке фирме у Републици Србији, ова измена представља одговор на њихов захтев за олакшавањем пословања с обзиром да послујући у Европској унији већ имају приступ свој неопходној документацији за биоцидне производе ради спровођења поступка признавања одобрења (сажетак карактеристика биоцидног производа, извештај о процени биоцидног производа, испитивање ефикасности биоцидног производа).

Поред тога, новина која се уводи Уредбом о биоцидним производима, а самим тим и овим законом односи се на стављање на тржиште и обележавање третираних производа, који до сада нису били уређени. Наиме, овим законом ствара се обавеза лицу које ставља на тржиште производ који је третиран биоцидним производом да тај производ обележи на тачно одређен начин како би омогућио да потрошач има потпуну информацију о том производу, укључујући све мере предострожности које треба да предузме због биоцидног производа, а све у циљу да може да одлучи хоће ли користити третирани производ или не. Такође, овим законом утиче се и на произвођача третираног производа прописивањем обавезе да производ може третирати само биоцидним производом који садржи дозвољене активне супстанце. Прелазним одредбама овог закона остављен је период за усклађивање пословања тих лица са новим решењима, како би испунили услове за пословање и стављање на тржиште третираних производа.

6. Који су трошкови које ће примена закона изазвати грађанима, привреди, посебно малим и средњим привредним друштвима?

Током десет година примене Закона о биоцидним производима у Привремену листу уписано је око 2.600 биоцидних производа које ставља на тржиште 258 домаћих произвођача биоцидних производа и 265 увозника који увозе биоцидне производе из земаља ЕУ. Примена Закона о биоцидним производима највише ефеката имала је на мала и средња предузећа (нпр. 90-95% биоцидних производа уписаних у Привремену листу произведено је или увезено од стране ових субјеката, док је само 5-10% биоцидних производа потекло од великих предузећа).

Примена закона не изазива трошкове грађанима јер не прописује поступке који се спроводе по захтеву грађана у циљу остваривања одређеног права или испуњења обавеза. Наиме, примена овог закона ће имати бројне позитивне последице по грађане Републике Србије и друге кориснике биоцидних производ јер се њиме онемогућава чињење доступним на тржишту и коришћење небезбедних биоцидних производа.

И овим законом, као и до сада, највећи трошкови намећу се лицима која чине доступним на тржишту и користе биоцидне производе. Овај закон не изазива додатне трошкове у односу на трошкове на које су произвођачи и увозници биоцидних производа већ били обавезани постојећим законом, јер се не уводе нове обавезе. Наиме, имајући у виду да се од ступања на снагу Закона о биоцидним производима

биоцидни производи стављају на тржиште у складу са националним прелазним поступком, једини трошак који су привредни субјекти једнократно плаћали јесте такса у износу од 30.000 динара за спровођење поступка уписа биоцидног производа у Привремену листу. Међутим, имајући у виду да се овим законом уводе нови носиоци обавеза и то дистрибутер и корисник биоцидног производа, они ће такође имати обавезу да за биоцидни производ који чине доступним на тржишту и користе прибаве акт на основу ког се он чини доступним на тржишту и користи и сходно томе та лица биће обвезници плаћања таксе за спровођење административних поступака прописаних овим законом. Такође, поред директних трошкова који се односе на плаћање административне таксе, трошкови примене како постојећег, тако и овог закона на привредне субјекте су већи јер они морају да уложе одређена финансијска средства у испитивање ефикасности биоцидног производа на циљне организме, као и да тај производ класификују, упакују, обележе и да за њега израде безбедносни лист, како би комплетирали документацију која се захтева у поступку уписа биоцидног производа у Привремену листу.

И постојећа, као и предложена законска решења највеће трошкове намећу домаћим произвођачима биоцидних производа ради спровођења поступка одобравања биоцидног производа. Наиме, произвођачи биоцидних производа ће и даље сносити трошкове који обухватају трошкове комплетирања неопходне документације (израда досијеа за биоцидни производ), на пример трошкове испитивања својстава биоцидног производа ради процене његових ефеката на здравље људи, здравље животиња и животну средину за све предвиђене начине коришћења, као и трошкове испитивања његове ефикасности на циљне организме, али и трошкове везане за спровођење поступка процене биоцидног производа у поступку доношења одобрења. Израда досијеа за биоцидни производ захтева велика инвестициона улагања. Ред величине трошкова обезбеђивања потребних студија и података о активној супстанци и биоцидном производу и израде досијеа, према подацима доступним на интернету, креће се у ЕУ од 250.000 евра до 2.200.000 евра. Административна такса за проверу да ли је досијеа за биоцидни производ потпун и за процену биоцидног производа на основу досијеа у поступку доношења одобрења износи 980.000 динара (Уредба о висини такси, обвезницима плаћања, као и начину плаћања такси за процену и проверу података о биоцидним производима ("Службени гласник РС", број 90/15)). Висина накнаде за процену биоцидног производа у поступку његовог одобравања у Словенији износи 12.000 евра, у Хрватској 10.000 евра, док се у Аустрији, Француској и Немачкој висина накнаде креће и до 50.000 евра.

Међутим, закон уводи нови инструмент којим се омогућава да се једним актом одобри чињење доступним на тржишту и коришћење групе биоцидних производа (биоцидни производи који испуњавају прописане услове, нпр. имају исте активне супстанце, сличан састав итд.), чиме ће се смањити оптерећење домаћих произвођача биоцидних производа јер ће уместо плаћања таксе за процену сваког појединачног биоцидног производа у групи биоцидних производа (980.000 динара по производу) плаћати таксу за процену групе биоцидних производа. На овај начин омогућиће се знатне уштеде привредним субјектима, не само финансијске него и временске. Висина таксе за процену групе биоцидних производа утврдиће се у складу са Правилником о методологији и начину утврђивања трошкова пружања јавне услуге ("Службени гласник РС", бр. 14/13 и 25/13 - испр.).

Осим тога, имајући у виду да одобрење које био донео надлежни орган не било признато када Република Србија постане држава чланица ЕУ и да би домаћи произвођачи биоцидног производа морали да понове поступак одобравања биоцидног

производа у складу са захтевима Уредбе о биоцидним производима, што би за њих представљало дупли трошак, овим законом даје се могућност произвођачима биоцидних производа да их учине доступним на тржишту тако што ће их уписати у Привремену листу.

Када су у питању трошкови привредних субјеката који увозе биоцидне производе за које је у Европској унији донето одобрење у складу са прописом ЕУ од стране Европске комисије или надлежног органа државе чланице односиће се на плаћање таксе за спровођење поступка признавања одобрења. Чињеница да је за одређени биоцидни производ већ донето одобрење у Европској унији значи да је тај биоцидни производ процењен и да су утврђени услови за његово безбедно чињење доступним на тржишту и коришћење. С тим у вези, имајући у виду да већина привредних субјеката који производе и чине доступним биоцидне производе на тржишту Европске уније има своје ћерке фирме у Републици Србији, они већ имају приступ свој неопходној документацији за биоцидне производе ради спровођења поступка признавања одобрења, не очекују се додатни трошкови за увознике биоцидних производа из држава чланица ЕУ. Међутим, имајући у виду да надлежни орган у овом поступку на основу достављених података (сажетак карактеристика биоцидног производа, извештај о процени биоцидног производа, подаци о ефикасности биоцидног производа) процењује да ли су услови у којима се биоцидни производ чини доступним на тржишту и користи у држави чланици ЕУ, односно на нивоу ЕУ у складу са условима у којима би се тај производ чинио доступним на тржишту и користио у Републици Србији или их је потребно прилагодити, лица која чине такве производе доступним на тржишту су обвезници плаћања таксе за спровођење поступка признавања одобрења. Висина таксе за процену података о биоцидном производу у поступку признавања акта којим се одобрава стављање на тржиште биоцидног производа донетог од стране надлежног органа земље чланице ЕУ износи 285.000 динара (Уредба о висини такси, обвезницима плаћања, као и начину плаћања такси за процену и проверу података о биоцидним производима ("Службени гласник РС", број 90/15)). Висини накнаде за исти поступак у Словенији износи 2.500 евра, а у Хрватској 1.800 евра.

Имајући у виду да је циљ овог закона да се смањи могућност наступања штетних последица по здравље људи, здравље животиња и животну средину проценом биоцидног производа пре његовог стављања на тржиште у оквиру поступка прописаних овим законом, стављањем на тржиште биоцидних производа који су безбедни за употребу штити се здравље људи, здравље животиња и животна средина. Позитивни ефекти које овај закон треба да пружи, у потпуности оправдавају трошкове његовог спровођења, с обзиром да крајњи циљ предложених решења треба да буде боља заштита здравља људи, здравља животиња и животне средине.

7. Да ли позитивни ефекти доношења закона оправдавају трошкове његове примене?

Доношењем закона извршиће се усклађивање са правним тековинама ЕУ, што је обавеза Републике Србије у процесу придруживања и обезбедиће се да Република Србија у области управљања биоцидним производима добије законодавни оквир који је у складу са ЕУ праксом. То ће се позитивно одразити на унапређење система чињења доступним на тржишту и коришћења биоцидних производа и третираних производа на територији Републике Србије уз истовремено обезбеђивање високог нивоа заштите здравља људи, здравља животиња и животне средине.

Као што је већ наведено, биоцидне производе свакодневно користи велики број људи – од професионалних и индустријских корисника до становништва чије је знање и свест о утицају ових производа на здравље људи, здравље животиња и животну средину минимално. Имајући у виду да је неправилно коришћење биоцидних производа повезано са појавом значајног броја различитих болести (карцином, леукемија, болести коже и респираторног система, болести ендокриног система, очне болести, астма и др.), трошак уређења ове области, ма колико висок био, мањи је од трошка санирања последица које би настале у случају стихијске примене биоцидних производа.

Дакле, уређивањем ове области на начин да се кроз поступак процене биоцидних производа и доношења аката на основу којих се ти производи чине доступним на тржишту и користе заправо се врши контрола биоцидних производа и обезбеђује да се на тржиште Србије стављају само биоцидни производи чије је коришћење безбедно. Такође, прописивањем обавезе обележавања биоцидних производа подиже се свест и информисаност обичног потрошача чиме се утиче на правилно и безбедно коришћење биоцидног производа, а самим тим и у великој мери на смањење ризика по здравље људи и животиња и очување животне средине.

Када је реч о директним трошковима примене овог закона, мора се нагласити да надлежни државни орган нема ових трошкова, док се трошкови привредних субјеката односе на плаћање административних такси. Међутим, индиректни трошак примене овог закона на привредне субјекте је огроман јер они морају да уложе значајна средства у спровођење испитивања и добијање података за досије о физичким, хемијским, токсиколошким и екотоксиколошким својствима активне супстанце и биоцидног производа. Овај трошак се компензује кроз крајњу добит од продаје безбедног за употребу и ефикасног биоцидног производа. Поред тога, ово је у складу са начелом које важи у целој ЕУ да онај ко има користи од чињења доступним биоцидног производа на тржишту мора да поднесе и одређене трошкове.

Имајући у виду позитивне последице предложених решења, процењује се да ће укупне користи далеко премашити укупне трошкове за спровођење овог закона.

8. Да ли закон стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Доношењем овог закона створиће се услови за улазак нових привредних субјеката на тржиште, јер ће се елиминисати они привредни субјекти који на тржиште свесно стављају биоцидне производе са недозвољеним или недовољно испитаним или недовољно ефикасним активним супстанцама, с обзиром да је Законом прописано да се на тржишту може чинити доступним и користити само биоцидни производ који садржи активну супстанцу која је дозвољена за коришћење у Европској унији.

Поред тога, усклађивањем прописа у области биоцидних производа са захтевима Уредбе о биоцидним производима стварају се услови за благовремену припрему домаћих произвођача биоцидних производа за примену тих захтева и наставак пословања у складу са правилима јединственог тржишта по приступању Републике Србије ЕУ.

На крају, примена овог закона захтева запошљавање високо образованог стручног кадра, што подстиче инвестирање у едукацију стручног кадра, као и запошљавање лица са прописаним обаразовањем, искуством и едукацијама.

9. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о закону?

Јавна расправа о Нацрту закона о биоцидним производима вођена је у складу са Закључком Одбора за привреду и финансије Владе Републике Србије о спровођењу јавне расправе о Нацрту закона о биоцидним производима 05 Број: 011-9870/2018 од 24. октобра 2018. године.

Јавна расправа о Нацрту Закона о биоцидним производима одржана је у периоду од 25. октобра до 23. новембра 2018. године, а спровело ју је Министарство заштите животне средине према Програму јавне расправе. Текст Нацрта закона постављен је на интернет презентацији Министарства www.ekologija.gov.rs, а заинтересована јавност је имала прилике да своје примедбе, предлоге и сугестије достави Министарству у писаној форми.

Поред тога, у сарадањи са Привредном комором Србије организован је округли сто 30. октобра 2018. године у просторијама Привредне коморе Србије у Београду. Том приликом презентован је Нацрт закона о биоцидним производима и спроведене су консултације.

Састанку у Привредној комори Србије присуствовало је и преко 60 представника привредних субјеката који стављају у промет и користе биоцидне производе, као и представници Одељења за хемикалије, Групе за нормативно-правне послове у области управљања животном средином и представници надлежних инспекција.

На округлом столу размотрена су бројна питања учесника у вези са таксама за поступке које спроводи надлежни орган, роковима утврђеним прелазним и завршним одредбама, роком за усвајање Закона о биоцидним производима, статусом биоцидних производа који су уписани у Привремену листу, а за које је издато одобрење у ЕУ, као и питања у вези са испитивањем ефикасности биоцидних производа који су дезинфицијенси и обавезом праћења појаве резистенције биоцидних производа.

Коментаре, примедбе и сугестије на Нацрт закона о биоцидним производима доставили су у остављеном року: Привредна комора Србије, Галеника - Фитофармација а.д., Београд, Victoria Consulting д.о.о., Београд и Марина Бировљев, саветник за хемикалије.

Прихваћене су оне примедбе и сугестије и уграђене у текст Нацрта закона којима се унапређује квалитет текста, а које нису у супротности са Уредбом о биоцидним производима. Остали предлози, сугестије и примедбе учесника у процесу јавне расправе које су достављене овом министарству, након анализе, нису прихваћене из разлога што нису дата конкретна образложења за исте, или су предлози већ садржани у Нацрту закона (јер подносилац коментара није правилно тумачио текст Нацрта закона) или су супротни одредбама релевантног ЕУ прописа са којим се врши усклађивање.

Након спроведене јавне расправе и усаглашавања текста са примедбима, сугестијама и предлозима које су доставили привредни субјекти и друга заинтересована јавност, Нацрт закона достављен је на мишљење Европској комисији у јануару 2019. године. Уз Нацрт закона приложена је и Табела усклађености. Европска комисија доставила је коментаре и сугестије на текст Нацрта закона, након чега је текст усклађен са датим предлозима и у априлу 2019. године поново достављен Европској комисији ради информисања. Европска комисија је доставила одговор у коме је констатовала да је текст Нацрта закона измењен у складу са свим коментарима

и да су пружена додатна појашњења, и захтевала да се достави текст закона када се усвоји.

10. Које ће се мере током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава?

Током примене Закона о биоцидним производима донеће се нови и ревидирати постојећи подзаконски прописи потребни за његово спровођење, а имајући у виду релевантне одредбе Уредбе о биоцидним производима. Прописи које је потребно донети након усвајања Закона о биоцидним производима су:

1. Уредба о висини таксе, обвезницима плаћања, као и начину плаћања таксе за биоцидне производе;
2. Правилник о критеријумима за одређивање својстава која доводе до поремећаја рада ендокриног система;
3. Правилник о врстама биоцидних производа;
4. Правилник о обиму и садржини досијеа за биоцидни производ и условима за прилагођавање захтева са подацима из досијеа;
5. Правилник о смерницама за процену биоцидног производа;
6. Правилник о садржини основних информација о биоцидном производу и о активној супстанци у том биоцидном производу;
7. Правилник о специфичним захтевима за паковање, обележавање и оглашавање биоцидног производа;
8. Правилник о садржини и начину вођења евиденције о стављању на тржиште биоцидног производа;
9. Правилник о садржини и начину вођења евиденције о производном процесу који је релевантан за квалитет и безбедност биоцидног производа који се ставља на тржиште, као и за складиштење узорака производних шаржи;
10. Правилник о садржини и начину вођења Регистра биоцидних производа, као и начину достављања података у Регистар биоцидних производа.

Подзаконски прописи за извршавање овог закона донеће министарство надлежно за послове заштите животне средине у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Осим тога, наставиће се са вођењем Регистра биоцидних производа и на тај начин обезбедити подаци који ће бити од великог значаја приликом преговора за приступање Републике Србије ЕУ.

Наставиће се са унапређивањем знања и компетенци запослених који раде на пословима управљања биоцидним производима и инспектора захваљујући сарадњи са Шведском агенцијом за хемикалије (KemI) и Европском агенцијом за хемикалије (ЕСНА) кроз реализацију међународних пројеката. Такође, учешћем надлежног органа за управљање биоцидним производима у својству посматрача на састанцима надлежних органа држава чланица за спровођење Уредбе о биоцидним производима, у раду Координационе групе, као и Групе за координацију мреже информативних пултова (HelpNet) Европске агенције за хемикалије допринеће се даљем јачању административних капацитета и стицању знања и вештина неопходних за спровођење новог Закона о биоцидним производима.

Примена закона и даље ће се контролисати инспекцијским надзором и то преко инспектора из три министарства чиме ће се омогућити боља контрола имајући у виду специфична знања инспектора у областима у којима се биоцидни производи користе.

Пружиће се даља подршка приватном сектору како би се придружио „правилима игре на терену“ јединственог ЕУ тржишта. Компанијама, а нарочито малим и средњим предузећима, пружаће се помоћ како би разумели своје улоге и обавезе на начин који ће омогућити не само да их испуне, већ и да направе стратешке изборе у вези са одрживошћу њиховог производног портфолиа. То ће се постићи унапређењем комуникације и путем различитих средстава информисања и ширења знања (информативни семинари, радионице, итд.). Наставиће се сарадња са Привредном комором Србије и стални дијалог са индустријом.

Свим овим мерама постићи ће се циљеви постављени у разлозима за доношење овог закона и то боља контрола чињења доступним на тржишту и коришћења биоцидних производа, а самим тим и боља заштита здравља људи, здравља животиња и животне средине.